

## Editorial

Recent, Comisia pentru Drepturile Femeii și Egalitate de Gen din Parlamentul European (FEMM) a pregătit un raport destinat să susțină o rezoluție a Parlamentului pe tema exploataării sexuale și prostituției. Raportul a fost repartizat europarlamentarei britanice Mary Honeyball care l-a propus Comisiei, aceasta l-a adoptat și a înaintat propunerea de rezoluție Parlamentului European la începutul anului 2014. Teza de fond: pentru a lupta împotriva traficului de femei și a salva demnitatea femeilor se recomandă țărilor membre să incrimineze clienții lucrătoarelor sexuale (în limbajul recomandării: prostituate) și argumentele au fost considerate greșite și dăunătoare de experții și activiștii apropiați acestui domeniu. A urmat o amplă mobilizare a lucrătorilor sexuali, a organizațiilor lor, a ONG-urilor care promovează drepturile lucrătorilor sexuali ori se ocupă de traficul de persoane, în sfârșit, a specialiștilor care studiază sexul comercial. Aceștia au trimis europarlamentarilor observații și proteste având ca scop disuadarea lor să adopte rezoluția pregătită de doamna Mary Honeyball. Totuși, Parlamentul European și-a dat votul său pe document la 26 februarie a.c. *Noua Revistă de Drepturile Omului* publică în acest număr, alături de rezoluția PE, Declarația drepturilor lucrătorilor sexuali din Europa și trei documente critice: observațiile aduse Raportului de către 70 de cercetători în domeniul traficului de persoane și sexului comercial, declarația-protest a Rețelei Globale de Proiecte pentru Munca Sexuală și scrisoarea adresată membrilor români ai Parlamentului European de către mai multe organizații și grupuri non-formale din România. Activitatea ultimului grup a fost coordonată de Asociația Carusel, organizație dedicată promovării drepturilor omului.

Mary Honeyball este o politiciană cu o veche carieră feministă, cunoscută în particular pentru criticarea atitudinii catolicismului față de avort și drepturile reproductive. Și acerbi critici ai raportului lui Mary Honeyball sunt persoane implicate în promovarea drepturilor femeii. Doar că le văd generalizate la lucrătoarele sexuale și, în același timp, consideră că statutul femeii are de câștigat prin eliminarea stigmei care planează asupra sexului comercial.

Una dintre primele observații critice aduse raportului este excluderea lucrătorilor sexuali bărbați și transsexuali. O astfel de limitare pare curioasă, dacă nu am observa că textul lui Mary Honeyball este prin excelență unul ideologic. El reprezintă o anumită viziune despre demnitatea femeii și a surselor de abuz a acesteia care impune credințe împotriva faptelor. Acest viciu de pornire a îndreptat raportul spre un adevărat fiasco, mergând până la confundarea competențelor. Recomandările FEMM sunt enunțate de o Comisie al cărei rol este de promovare a drepturilor femeii și a egalității de gen. Or, în loc să propună măsuri pe linia obiectivelor sale, FEMM își asumă scopuri punitive precum recomandarea de a pune anumite categorii de persoane sub incidența legii penale.

Comisia nu a adus niciun argument ideii că în Europa ar trebui să existe o reglementare uniformă a sexului comercial. Este puțin probabil ca un model (cum este cel „suedez”), care funcționează (până la un punct) într-o societate cu un mediu social de excepție, să fie aplicabil la țări atât de diferite în resurse și mentalitate, precum Grecia, Ungaria, România sau Bulgaria. Propunerea dnei Mary Honeyball demonstrează lipsa de înțelegere a ceea ce

înseamnă politică socială, în particular, necesitatea de luare în considerare a contextului. În cazul particular al României, cercetările au arătat că penalizarea lucrătoarelor sexuale a dus la tratarea lor în mod degradant și neomenos, în fruntea făptuitorilor aflându-se agenții de poliție. Penalizarea sexului comercial a crescut și vulnerabilitatea lucrătoarelor sexuale față de clienți. Recenta carte a Alinei Tăriceanu, *Prostituția: politici și practici. În cine dăm cu piatra?* (Polirom, 2014), face o demonstrație cuprinzătoare a celor spuse mai sus.

Ar fi de observat că libertatea sexului comercial este un drept câștigat într-un număr de țări europene. Comisia propune îndepărtarea acestor drepturi care au fost câștigate de subiecții sexului comercial de-a lungul a decenii de eforturi. Textul amestecă până la confuzie sexul comercial, care înseamnă înțelegere între adulți autonomi care consimt, și exploatarea sexuală prin trafic sau prin alte mijloace. Nediscriminarea între situații în esență distincte afectează nu doar situația lucrătoarelor sexuale, ci și elaborarea unei politici eficiente de acțiune împotriva traficului. În proiectul FEMM mai contrariază și folosirea constantă a cuvintelor „prostituție” și „prostitute” cu privire la lucrătoarele sexuale, deși termenii au un caracter profund discriminator. Limbajul sfidează apelurile pentru eliberarea lucrătoarelor sexuale de greutatea etichetelor stigmatizatoare.

Faptul este în logica unei întreprinderi în care atitudinea față de lucrătoarele sexuale arată a fi atât de disprețuitoare încât a părut firesc să se vorbească despre nevoile, așteptările și demnitatea lor fără a le face cunoscută vocea măcar o dată. Principiul elementar, că nu este acceptabil să vorbești despre o comunitate vulnerabilă fără să o consulți a fost negat cu dezinvoltură. Deși invocă de nenumărate ori cuvântul „demnitate”, documentul aprobat de Comisia pentru Drepturile Femeii și Egalitate de Gen exprimă disprețul pentru sute de mii de ființe umane. Este contraproductiv pentru Parlamentul European să fi girat cu numele său un proiect cu asemenea tare de limbaj, concepție și informație.

În concluzie, raportul adoptat de FEMM și rezoluția Parlamentului European contrariază prin precaritatea analizei și a informațiilor utilizate. O pagubă colaterală a rezoluției Parlamentului European referitoare la exploatarea sexuală, prostituție și impactul asupra egalității de gen este credibilitatea proiectului european. Rezoluția dă toate motivele să alimenteze euroscepticismul. Uniunea Europeană este clădită pe valori, politicile propuse fiind menite să dea acestora o realitate practică. Este deci orientată spre susținerea drepturilor. Or, în acest caz, UE s-a implicat într-un proces menit să transforme ideologii lipsite de umanism în politici punitive.